

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2018

K bodu programu

**URBANISTICKO KRAJIÁRSKA ŠTÚDIA
NÁMESTIE ANDREJA HLINKU S PARKOM
Informatívna správa**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál prerokovaný:

Komisia územného plánovania a výstavby
Komisia dopravy a komunálnych služieb
Komisia životného prostredia

Predkladá:

Ing. Igor Choma
primátor mesta

Zodpovedný za vypracovanie:

Eva Kremeňová
vedúca stavebného odboru

Žilina, jún 2018

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2018

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. Berie na vedomie

Urbanisticko-krajinársku štúdiu Námestie Andreja Hlinku s parkom

II. Ukladá vedúcej stavebného odboru

Koordinovať následné stupne projektovej dokumentácie a výstavbu v území v zmysle Urbanisticko-krajinárskej štúdie Námestie Andreja Hlinku s parkom

Námestie Andreja Hlinku so sadom SNP sa nachádza v centre Žiliny v priamej väzbe na Mestskú pamiatkovú rezerváciu (MPR), v jej ochrannom pásme. Do riešeného priestoru – námestia sa zbiehajú významné pešie prepojenia, z ktorých Národná ulica v pokračovaní na Farské schody je významnou kompozičnou osou a zároveň hlavným peším ťahom spájajúcim železničnú stanicu ako jeden z nástupných priestorov do mesta cez Národnú ulicu – riešené Nám. A. Hlinku – Farské schody ústiace do Mariánskeho námestia ako historického centra Žiliny v pokračovaní na „Bulvár“ k Centru Rudiny I - Na Hlinách cez Centrum Rudiny II až po občiansku vybavenosť v južnej časti sídliska Solinky.

Vďaka tejto svojej polohe plní Námestie Andreja Hlinku funkciu pobytového a zhromažďovacieho verejného priestranstva – námestia a zároveň funkciu hlavného pešieho ťahu, Sad SNP plní oddychovú a Farské schody tranzitnú funkciu.

Dôvodom pre obstaranie predkladanej urbanisticko-krajinárskej štúdie bol zámer mesta pristúpiť ku komplexnej rekonštrukcii – obnove jednej z najvýznamnejších častí centra mesta Námestia Andreja Hlinku s Farskými schodmi a Sadom SNP, ktoré prešlo komplexnou rekonštrukciou pred viac ako štvrtstoročím a už je tu cítiť značnú mieru technickej a ideovej opotrebovanosti.

Preto v 11/2016 vypísalo mesto Žilina ku dňu 27.02.2017 verejnú anonymnú kombinovanú urbanisticko-krajinársku súťaž návrhov Námestia Andreja Hlinku s parkom, cieľom ktorej bolo získať návrhy najvhodnejšieho využitia verejného mestského priestranstva – námestia s parkom – Sadom SNP ako zhromažďovacieho, tranzitného a pobytového priestoru. Účelom súťaže bol výber spracovateľa urbanisticko-krajinárskej štúdie Námestia Andreja Hlinku s parkom a ich vzájomných väzieb.

Predkladanú Urbanisticko-krajinársku štúdiu „Námestie Andreja Hlinku s parkom“ (ďalej len štúdia) spracoval v 03/2018 víťaz súťaže, autorský kolektív Laboratórium architektúry krajiny – LABAK, s.r.o., Bratislava, hlavní riešitelia Ing. Michal Marcinov a Ing. arch. Peter Lényi.

Cieľom tejto štúdie bolo, na základe výsledkov súťaže, odporúčaní poroty, požiadaviek mesta a Zadania dopracovať víťazný súťažný návrh, tak, aby tento mohol slúžiť ako východiskový podklad pre spracovanie následných projektových dokumentácií obnovy vymedzeného priestoru, t.j. Námestia Andreja Hlinku s Farskými schodmi a Sadu SNP.

V navrhovanom riešení sú akceptované vyššie menované funkcie jednotlivých priestorov:

- Námestie Andreja Hlinku - zhromažďovacia, pobytová a tranzitná funkcia,
- Sad SNP – oddychová funkcia a
- Farské schody tranzitná funkcia.

Riešenie akceptuje ako hlavnú kompozičnú os pešie prepojenie Národnej ulice v pokračovaní na Farské schody a kompozičné prepojenie osou námestie – park. Ťažiskovým priestorom je priestor námestia, kde sa tieto osy krížia.

S priestorom pre zhromaždenia a organizovanie rôznych podujatí sa uvažuje v centrálnej polohe námestia, tak ako tomu bolo doteraz. Vlastné námestie je riešené ako variabilný priestor s možnosťou jeho využitia pri rôznych sezónnych a mestských akciách ako sú Staromestské slávnosti, vianočné trhy, koncerty, príležitostné športové podujatia a pod.

Pobytová funkcia námestia bude hlavne v pohodlí pod korunami stromov a v rámci vodného prvku.

Objekt vodného prvku na námestí - fontána je navrhnutý ako „suchá fontána“ – bez bazéna s viditeľnou vodnou plochou. Hlavným vodným prvkom je sústava 21 napeňovacích trysiek, ktoré budú ovládané po skupinách. Malá časť vody z trysiek bude spontánne stekať po ploche fontány pomedzi otočné lavičky a následne bude zachytená v zbernom žľabe, ktorý bude rovnako zaústený do vyrovnávacej nádrže.

V rámci námestia je navrhnutý nový objekt turistickej a informačnej kancelárie (TIK). Tento je, oproti súčasnej polohe, posunutý smerom severovýchodne pod koruny stromov so západnou fasádou orientovanou do centra námestia.

Objekt je dispozične rozdelený na dve samostatne fungujúce časti - Turistickú informačnú kanceláriu a verejné toalety.

- Priestor TIK-u zaberá severnú časť a je sprístupnený rovnocenne z východnej (zo stredu námestia a historického centra) aj západnej časti (od železničnej stanice). Tvorí ho hlavný priestor pre kontakt návštevníkov a zázemie. Hlavný priestor je vizuálne prepojený s námestím cez tri presklené steny.
- Južnú časť objektu zaberajú verejné toalety. Objekt je predelený pasážou prechádzajúcou z východu na západ. Z pasáže je po stranách vstup do toaliet a zázemia.

Priestor námestia je navrhnuté obopnúť alejou stromov, ktorá umocní jeho význam. Táto bude v pohľade na Balustrádu vynechaná, čím sa “zarámuje” najcharakteristickejší obraz mesta Žilina – pohľad na Katedrálu Najsvätejšej Trojice a Mestské divadlo Žilina.

Navrhovaná výsadba stromov na námestí (druhovú skladbu, priestorové vysadenie, usporiadanie stromov a výška nasadenia koruny) umožní pohodlný pohyb a pobyt pod nimi a zachováva plošnú variabilitu námestia a vizuálny kontakt medzi parterom okolitých domov a užívateľom.

Návrh pracuje s využitím dažďovej vody pre zlepšenie podmienok navrhovanej výsadby v priestoroch námestia. Táto bude jednak zachytávaná ale aj samospádom navádzaná na mlatové plochy, v ktorých je navrhovaná výsadba.

Návrh námestia výberom drevín, formou výsadby a povrchovou úpravou plôch sleduje požiadavku prepojenia – plynulého prechodu námestia a jeho mestského charakteru - mestskej zelene do Sadu SNP s jeho parkovými úpravami.

Koncepcia sadu SNP sa významne nemení. V rámci spevnených plôch je zmenený materiál – mlatový povrch.

Návrh plne rešpektuje objekt hudobného pavilónu od architekta Artura Szalatnaia ku ktorému je doplnený zo západnej hrany sadu objekt kaviarne s bistro, čím sa vytvára na pešej a cyklistickej trase bod pre občerstvenie.

Objekt kaviarne s bistro, ktorý otvorením svojich troch fasád komunikuje s exteriérom je schopný obslúžiť tak okoloidúcich, ako aj návštevníkov parku, prípadne podporiť podujatia konané v hudobnom pavilóne. Formou aj materiálom objekt odkazuje na neďaleký hudobný pavilón.

Pomník veliteľa povstaleckej Žilinskej posádky majorovi delostrelectva Jozefovi Dobrovodskému je premiestnený južnejšie pod skupinu troch stromov s priamym kontaktom s chodníkom.

Fontána „Žilinské panny“, ktorá je ponechaná v pôvodnej polohe, t.j. v severnej časti sadu SNP má navrhnutý nový bazén s priemerom vodnej plochy 10 m a súsoším z pôvodnej fontány od autora Vladimíra Kompánka. Fontána je navrhovaná ako prelievaná, t.j. s napätou vodnou hladinou. Hlavným vodným prvkom je skupina 5 napeňovacích trysiek, umiestnených v cca 2,8 m polomere od stredu fontány a jednou centrálnou napeňovacou tryskou umiestnenou medzi bronzovými sochami.

Návrhu vegetačných úprav v riešenom území predchádzalo zhodnotenie stavu pôvodnej vegetácie – pasport zelene (MGM Mladý, s.r.o, Praha 3, Ing. Libor Mladý, 10/2017).

Navrhované vegetačné úpravy, vychádzali z konceptu navrhovaného architektonického stvárnenia námestia a sadu. Výber drevín ovplyvnili podmienky a priestorové pomery. Výber drevín sa zameriaval výlučne na listnaté druhy stromov. Nosným prvkom námestia sú platany, ktoré obkolesujú stred námestia v kruhovom dvojrade. Do uličných priestorov je navrhnutá gledíčia a javor. Kostrovými drevinami v sade SNP sú duby a doplnkovými stromami ginko.

Prečistením kríkovej etáže autori sledujú vylepšenie pobytových vlastností parku, najmä pohodlnosťou trávnatých plôch a zlepšenie podmienok pre sociálnu kontrolu.

Navrhované kríkové výsadby tvoria kompozičný aj funkčný doplnok stromovej vegetácie. Živý plot lemuje hranice sadu SNP, živý plot je navrhovaný po obvode centrálnych zón. Navrhované vegetačné plochy pozostávajú z pravidelne koseného trávniku a pôdopokryvných rastlín. Plochy pôdopokryvných rastlín sa nachádzajú iba v severnej časti pod ihličnatými stromami, kde pre trávnik nie sú vyhovujúce podmienky.

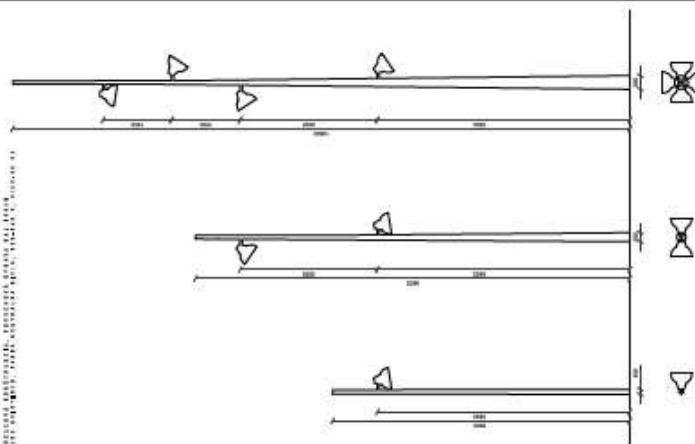
Z hľadiska riešenia dopravy sa v rámci námestia s automobilovou dopravou neuvažuje. Námestie bude cez regulované vstupy prístupné pre zásobovanie, prípravu sezónnych akcií a pre záchranné zložky. Spevnené plochy sú navrhnuté ako pojazdné. Vzhľadom na bezpečnosť chodcov a dostatok priestoru pre oba druhy pohybu navrhujeme v rámci riešeného územia t.j. plochy zmiešaného pohybu cyklistov a chodcov. Námestie bude vybavené o bicyklové státi na prepojediacich ťahoch cyklotrás a pred objektom turistickej informačnej kancelárie.

UK-Š rieši návrh a rozmiestnenie mobiliáru – lavičky, nádoby na komunálny odpad a separovaný zber, stojiská pre bicykle, picie fontánky, verejné osvetlenie.

Komisia životného prostredia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí zobrať na vedomie Urbanisticko-krajinársku štúdiu Námestie Andreja Hlinku s parkom.

Komisia dopravy a komunálnych služieb odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí zobrať na vedomie Urbanisticko-krajinársku štúdiu Námestie Andreja Hlinku s parkom.

Komisia územného plánovania a výstavby súhlasí s predloženým materiálom a odporúča v ďalšom riešení zaoberať sa zmenou lepšej využiteľnosti plochy námestia pre zhromažďovacie funkcie a zachovaním priehľadov na typickú žilinskú vedutu.

[illegible]

